

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱԴԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 9 ՄԱՐՏ

Իսկ աննուխի նախկին թաղա-
ւորին գալով, թէպէտ իր գահին կո-
րուստն իր քաղաքական յանցանաց չի
կրնար ընծայուիլ, բայց ազգային մի-
ութեան զոհ եղաւ եւ իր ամբողջ

Ի այդ եթէ իւրօք այս է՝²³ Կարդէնս
իշխանին պաշտօնը, եւ եթէ այն տէ-
րութիւնը՝ որոյ աշխարհակալութեան
բաղձանաց վրայ կատարած կրկնայ՝ Ուու-
սիս է, քաղաքականութեան կողադ-
շակեան դարձումը մեծ դիւրութիւն
կուտար իշխանին պաշտօնին յաճողու-
թեանը: Ուստիս իրեն դէմ եղած
ամբաստանութիւնները զործով հեր-

[illegible]

ԿԱՐՄԻՐ ՏԵՏՐԱԿ

Ապրիլ. 18-ին երկրորդ անգամ
ճգճանուր ներում կը հրատարակի
սպորտամրաց մինչեւ հոկտ. 20, եւ
հոկտ. 3-ին Ֆուտոլ փաշան կը ծա-
տուցանէ ՍՅԺ. Լպարքոսին մասնա-
որ պաշտօնով օր մ'աւել կըրիտեր.

[illegible]

կիշներն հարկադրեան իրենց կիշներն ու
դաւանները նաւ դնելու. իսկ թէ
պէտ տէրութեանց շարժառիթն եղող
սկզբունքին աղետութիւնը կրնա լինել
չկրնար հիմա ծածկել անոնց թէ իրենց
մարդասէր դիտաւորութեանց հակա-
ռակ արդարեւ կուտայ իրենց բռնած
ընթացից հետեւանքը. իսկ թշուա-
ռութենէ ազատելիք անձինք կան,
մասնաւոր այն 20,000 դժբաղդներն
են, որք մինչեւ հիմա Հոռնաստան
փոխադրուած՝ կենդանի վիայներ են
Վիրիսի մէջ անգթութիւններ գոր-
ծուած ընկալուն վրայ կայսերական
կառավարութեան դէմ եղած ամ-
բաստանութեանց ստույթները:

Եսկէ ետեւ Գաւառ փաշան Լա-
թենքի արքունեաց յանդիմանական
նոր ծանուցագիր մ'ալ կողղէթեաւ.
զից սոսկմանագլուխներն եղած ասպա-
տակութեան գործերուն համար, որք
Հոռնաստանի տեղական իշխանու-
թեանց կողմանէ թելադրուած եւ քա-
ջալերուած էին: Գաւառ փաշան օս-
մանեան հպատակ զեղացիներուն ա-
ղերսագիրներն ալ կը հաղորդէ, որք
հեղինական կառավարութեան փո-
խարկութիւն կը պահանջէին:

(Շարունակելի)

Գաղղիական ժուռնալ Տը փա-
ռի լրագիրը կը ծանուցանէ թէ ի-
սկէ իսկ նոր շրջաբերական ծանուցա-
գիր մը հաներ է, որուն մէջ Գաւառ
փաշան Վ. Սուլթանէն Լալի փա-
շային յանձնուած խաղաղական պաշ-
տօնին նպատակն եւ արդիւնքը կը
յայտնէ. իսկ Գաւառ արարատաւորուած
է խոստովանելու թէ այս պաշտօնին
անցողիկեալ, եւ ասոր պատճառը մի-
միայն Հոռնաստանի մեքենայութիւն-
ները կը համարի, զորս Վեորդ թա-
գաւորը կը քաջալերէ կամ դրդուէ:

Եւրոպայի Եւրոպայի ժամուրդանէ
թէ նոր կազմուելիք տէրութեան խոր-
հուրդը եօթնասանուն անդամ պիտի
ունենայ, ոչ միայն մայրաքաղաքին
այլ եւ գաւառաց զանազան հասա-
րակութիւններէն համեմատաբար ընտ-
րեալ, եւ քիչ կամ չատ երեսփո-
խական ժողովի մը կերպարանք պի-
տի ունենայ, խորհուրդը հինգ մաս
նաժողովի պիտի բաժնուի, որոց իւ-
րաքանչիւրն իր մասնաւոր պաշտօնը
պիտի ունենայ, բայց կարեւոր գոր-
ծերու մէջ մէկ մասնաժողովին որո-
շումը միանշանակ վերաքննութեան
ենթակայ պիտի ըլլայ:

Կը լսենք թէ յիշեալ հինգ մաս-
նաժողովները գլխաւոր պաշտօնէն ու-
թեանց գործերուն վրայ պիտի զբա-
ղին:

Կայսերական հրամանաւ

Էհր-Ղալիի Հիւսէյին պէյը
տէրութեան խորհրդին անդամ ան-
ունենցաւ:

Թիւրքիայի նախկին միւսթէշար
Սերպէր էֆէնտին Էհր-Ղալիի ան-
ունենցաւ:

ՀԱՌԱՊԱՐԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Փարիզ 19 մարտ.
Փայտը կըսէ թէ Պ. Կատարին վաղը
անկատարութեան քուէ պիտի առաջարկէ
կառավարութեան պաշտօնէն դէմ:
Օսմ. քոնսուլտ 18 մարտ.
Փարիզ 33 85—33 90
Լոնտոն 33 91—33 92
Օսմ. փոխ. 1863/ 272 50—273 75
19 մարտ.
Փարիզ 33 85—33 95
Լոնտոն . . .
Օսմ. փոխ. 1863/ 275—277 50

Բեքրապուրի 19 մարտ.
Բեքրապուրի ժուռնալը կը հերքէ
Գաղղիայի մէկ քանի լրագրաց այն զրոյցը թէ
Ռուսիա Վերելիքի մէջ ապստամբութիւն
ունի կը պատրաստէ. Յիշեալ լրագիրն յայ-
տարարութիւն կընէ թէ Ռուսիա բոլոր աշ-
խարհի հետ խաղաղութիւն պահպանու
լիս է. եւ պատերազմի հռչակմանու
թիւնն նշան մը ընաւ չստանալով, Ռուսիոյ
գեղարկաւորութիւնը չգաղթիք եւրոպայի

խաղաղութեան շահերը պաշտպանել:
Մարտի 20 մարտ.
Կը հաւատեն թէ կառավարութիւնը
35 միլիոն ֆրանքի փոխառութիւն մը կ'ըն-
ծար՝ մէջ կը հաւատան թէ Տայիմի-
ոսները բոլորովին յաղթ են թայքոսին:
Կիւստան իմացուցեր է թէ օտար տէրու-
թեանց հետ հաստատուած դաշնագրու-
թիւնները պիտի յարգուին:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Վերաքննելի Սահմանադրու-
թեան, Սիսի և Եղթաւորութեան կաթիւ
զերծուելու համար ինքզինքն և հիւանդա-
նոցի բարեկարգութեան վրայ խորհե-
լու համար հրաւիրուած Բնդհանուր
Ժողովը երէկ ուրբաթ Պատրիարքարա-
նը գումարեցաւ, և ներկայ գտնուող ե-
րեսփոխանաց թիւը 51ը անցնելով, ժա-
մը 7ին միջոցներն ամենաբարձրագոյն:
Կատարել նստին անտեսագրութիւն:

Կատարել նստին անտեսագրութիւն:
նր կարգադրուել է ետեւ. ի. Գրան
կողմանէ ու Ս. Պատրիարքն ուղղակի
նստմանը կարգադրուեցաւ որ կը ծանու-
ցանէր թէ ազգային Սահմանադրու-
թեան ծրագիրը ներփակեալ զերեւած
է որպէս զի Բնդհանուր Ժողովը քու-
մարելով 7 անդամ բաղկացեալ յանձ-
նաժողով մը կ'ապահովէ և յիշեալ ծրագիրը
քննաւորելու ի. Գրան փաւերացմանը
ներկայացուի ի. Գաւառ քիմիայընէր
նաւ որչափ Ժողովը անոյժմէր պաշ-
տօնը պիտի շարունակէ, և անոր դէմ
լուծած տարաձայնութիւնները յիշե-
լով Ս. Պատրիարքին կը պատուիրէր
որ անոնց դադարման մասին պէտք եղած
ջանքն ընէ:

Ետեւորակ ի. Գրան հրամանագ-
րին պատճէր:

Երեւնի ՊԱՐԻՅԱՆԻՆԵՆ
Բիւթայէթու Էֆէնտին հաղթեթ-
էրի:

Սիսի մի ասիւնէլէրի օրտուղու
իւզը՝ Պարթիքիսիէլէրի նիդալմամէ-
սինձէ ինքնառ խաղա՛կէլէն ինքնառ խաղա՛
թէ գէթ ըրելէ՛ր օր պատուէ պիտ լայիհա
թանդիմ վէ թագաւմ իլլէմէթ իւզը
Պարթիքիսիէլէրիստէ պիտ զօմիսիսի
մախաւս թէ շէլլ զըլմըլ իսի. զօ-
միսիսի մէկ զըլմըլ թանդիմ վէ թագ-
աւմ իթմիշ օրտուղի նիդալմամէ լայի-
հաւը իրտէթ իսիսիսիսիէլէրի թահիթըն-
տէ օրտուղի մէջիսի ումուսի թագա-
լիստան միւնթէթագ վէ ետեւ գիշի-
տէն միւրէթքէ պ պիտ զօմիսիսիստէ պիտ
զաթ տահա թէ թագիթ օրտուղի իւզը
լէֆֆէն իրտալ զըլմըլ օրտուղի, օր-
վէճհ իլլէ թէ թագիթ իսիսիսիսիսիսիսի
լուտը իլլէ Պարթ Լիւնթ տոսիս ինքնառ
միս թալէա զըլմըլ իւզը լայիհալի
մէկ զըլմըլ իսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
պաւ թագիթ իսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
պիտ նիդալմամէլէրի թէ քարիւրիսիսիսի
տար ու մուրի միլլ իլլէ պագմըլ իւզ-
րէ միսթագիթիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
թի վալէպէրի իլլէ պիլ միւզաթէրէ իս-
թիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
օրտուղիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
րէ իլլալ մէջիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
պաւ թագիթ իսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
պիտ նիդալմամէլէրի թէ քարիւրիսիսիսի

Եւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
տեւ, Լիւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
ինքնառ անցուցաւ, և երեք շուրհա-
ղարի չափ տարազարու իսիսիսիսիսի
հարեւ չէր զԼիւսիսիսիսիսիսիսիսիսի
թեան թողուլ, և ներկայ խաւսի ժո-
ղովին ալ փոթեալման ջանքը ծանու-
լով արժան համարեց զայն իր պաշտօնին
մէջ հաստատել զհաւանութեան քուէ
Եւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
տեւ, Լիւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
ինքնառ անցուցաւ, և երեք շուրհա-
ղարի չափ տարազարու իսիսիսիսիսի
հարեւ չէր զԼիւսիսիսիսիսիսիսիսիսի
թեան թողուլ, և ներկայ խաւսի ժո-
ղովին ալ փոթեալման ջանքը ծանու-
լով արժան համարեց զայն իր պաշտօնին
մէջ հաստատել զհաւանութեան քուէ
Եւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
տեւ, Լիւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
ինքնառ անցուցաւ, և երեք շուրհա-
ղարի չափ տարազարու իսիսիսիսիսի
հարեւ չէր զԼիւսիսիսիսիսիսիսիսիսի
թեան թողուլ, և ներկայ խաւսի ժո-
ղովին ալ փոթեալման ջանքը ծանու-
լով արժան համարեց զայն իր պաշտօնին
մէջ հաստատել զհաւանութեան քուէ
Եւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
տեւ, Լիւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
ինքնառ անցուցաւ, և երեք շուրհա-
ղարի չափ տարազարու իսիսիսիսիսի
հարեւ չէր զԼիւսիսիսիսիսիսիսիսիսի
թեան թողուլ, և ներկայ խաւսի ժո-
ղովին ալ փոթեալման ջանքը ծանու-
լով արժան համարեց զայն իր պաշտօնին
մէջ հաստատել զհաւանութեան քուէ
Եւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
տեւ, Լիւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
ինքնառ անցուցաւ, և երեք շուրհա-
ղարի չափ տարազարու իսիսիսիսիսի
հարեւ չէր զԼիւսիսիսիսիսիսիսիսիսի
թեան թողուլ, և ներկայ խաւսի ժո-
ղովին ալ փոթեալման ջանքը ծանու-
լով արժան համարեց զայն իր պաշտօնին
մէջ հաստատել զհաւանութեան քուէ
Եւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
տեւ, Լիւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
ինքնառ անցուցաւ, և երեք շուրհա-
ղարի չափ տարազարու իսիսիսիսիսի
հարեւ չէր զԼիւսիսիսիսիսիսիսիսիսի
թեան թողուլ, և ներկայ խաւսի ժո-
ղովին ալ փոթեալման ջանքը ծանու-
լով արժան համարեց զայն իր պաշտօնին
մէջ հաստատել զհաւանութեան քուէ
Եւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
տեւ, Լիւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
ինքնառ անցուցաւ, և երեք շուրհա-
ղարի չափ տարազարու իսիսիսիսիսի
հարեւ չէր զԼիւսիսիսիսիսիսիսիսիսի
թեան թողուլ, և ներկայ խաւսի ժո-
ղովին ալ փոթեալման ջանքը ծանու-
լով արժան համարեց զայն իր պաշտօնին
մէջ հաստատել զհաւանութեան քուէ
Եւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
տեւ, Լիւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
ինքնառ անցուցաւ, և երեք շուրհա-
ղարի չափ տարազարու իսիսիսիսիսի
հարեւ չէր զԼիւսիսիսիսիսիսիսիսիսի
թեան թողուլ, և ներկայ խաւսի ժո-
ղովին ալ փոթեալման ջանքը ծանու-
լով արժան համարեց զայն իր պաշտօնին
մէջ հաստատել զհաւանութեան քուէ
Եւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
տեւ, Լիւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
ինքնառ անցուցաւ, և երեք շուրհա-
ղարի չափ տարազարու իսիսիսիսիսի
հարեւ չէր զԼիւսիսիսիսիսիսիսիսիսի
թեան թողուլ, և ներկայ խաւսի ժո-
ղովին ալ փոթեալման ջանքը ծանու-
լով արժան համարեց զայն իր պաշտօնին
մէջ հաստատել զհաւանութեան քուէ
Եւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
տեւ, Լիւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
ինքնառ անցուցաւ, և երեք շուրհա-
ղարի չափ տարազարու իսիսիսիսիսի
հարեւ չէր զԼիւսիսիսիսիսիսիսիսիսի
թեան թողուլ, և ներկայ խաւսի ժո-
ղովին ալ փոթեալման ջանքը ծանու-
լով արժան համարեց զայն իր պաշտօնին
մէջ հաստատել զհաւանութեան քուէ
Եւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
տեւ, Լիւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
ինքնառ անցուցաւ, և երեք շուրհա-
ղարի չափ տարազարու իսիսիսիսիսի
հարեւ չէր զԼիւսիսիսիսիսիսիսիսիսի
թեան թողուլ, և ներկայ խաւսի ժո-
ղովին ալ փոթեալման ջանքը ծանու-
լով արժան համարեց զայն իր պաշտօնին
մէջ հաստատել զհաւանութեան քուէ
Եւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
տեւ, Լիւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
ինքնառ անցուցաւ, և երեք շուրհա-
ղարի չափ տարազարու իսիսիսիսիսի
հարեւ չէր զԼիւսիսիսիսիսիսիսիսիսի
թեան թողուլ, և ներկայ խաւսի ժո-
ղովին ալ փոթեալման ջանքը ծանու-
լով արժան համարեց զայն իր պաշտօնին
մէջ հաստատել զհաւանութեան քուէ
Եւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
տեւ, Լիւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
ինքնառ անցուցաւ, և երեք շուրհա-
ղարի չափ տարազարու իսիսիսիսիսի
հարեւ չէր զԼիւսիսիսիսիսիսիսիսիսի
թեան թողուլ, և ներկայ խաւսի ժո-
ղովին ալ փոթեալման ջանքը ծանու-
լով արժան համարեց զայն իր պաշտօնին
մէջ հաստատել զհաւանութեան քուէ
Եւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
տեւ, Լիւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
ինքնառ անցուցաւ, և երեք շուրհա-
ղարի չափ տարազարու իսիսիսիսիսի
հարեւ չէր զԼիւսիսիսիսիսիսիսիսիսի
թեան թողուլ, և ներկայ խաւսի ժո-
ղովին ալ փոթեալման ջանքը ծանու-
լով արժան համարեց զայն իր պաշտօնին
մէջ հաստատել զհաւանութեան քուէ
Եւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
տեւ, Լիւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
ինքնառ անցուցաւ, և երեք շուրհա-
ղարի չափ տարազարու իսիսիսիսիսի
հարեւ չէր զԼիւսիսիսիսիսիսիսիսիսի
թեան թողուլ, և ներկայ խաւսի ժո-
ղովին ալ փոթեալման ջանքը ծանու-
լով արժան համարեց զայն իր պաշտօնին
մէջ հաստատել զհաւանութեան քուէ
Եւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
տեւ, Լիւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
ինքնառ անցուցաւ, և երեք շուրհա-
ղարի չափ տարազարու իսիսիսիսիսի
հարեւ չէր զԼիւսիսիսիսիսիսիսիսիսի
թեան թողուլ, և ներկայ խաւսի ժո-
ղովին ալ փոթեալման ջանքը ծանու-
լով արժան համարեց զայն իր պաշտօնին
մէջ հաստատել զհաւանութեան քուէ
Եւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
տեւ, Լիւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
ինքնառ անցուցաւ, և երեք շուրհա-
ղարի չափ տարազարու իսիսիսիսիսի
հարեւ չէր զԼիւսիսիսիսիսիսիսիսիսի
թեան թողուլ, և ներկայ խաւսի ժո-
ղովին ալ փոթեալման ջանքը ծանու-
լով արժան համարեց զայն իր պաշտօնին
մէջ հաստատել զհաւանութեան քուէ
Եւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
տեւ, Լիւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
ինքնառ անցուցաւ, և երեք շուրհա-
ղարի չափ տարազարու իսիսիսիսիսի
հարեւ չէր զԼիւսիսիսիսիսիսիսիսիսի
թեան թողուլ, և ներկայ խաւսի ժո-
ղովին ալ փոթեալման ջանքը ծանու-
լով արժան համարեց զայն իր պաշտօնին
մէջ հաստատել զհաւանութեան քուէ
Եւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
տեւ, Լիւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
ինքնառ անցուցաւ, և երեք շուրհա-
ղարի չափ տարազարու իսիսիսիսիսի
հարեւ չէր զԼիւսիսիսիսիսիսիսիսիսի
թեան թողուլ, և ներկայ խաւսի ժո-
ղովին ալ փոթեալման ջանքը ծանու-
լով արժան համարեց զայն իր պաշտօնին
մէջ հաստատել զհաւանութեան քուէ
Եւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
տեւ, Լիւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
ինքնառ անցուցաւ, և երեք շուրհա-
ղարի չափ տարազարու իսիսիսիսիսի
հարեւ չէր զԼիւսիսիսիսիսիսիսիսիսի
թեան թողուլ, և ներկայ խաւսի ժո-
ղովին ալ փոթեալման ջանքը ծանու-
լով արժան համարեց զայն իր պաշտօնին
մէջ հաստատել զհաւանութեան քուէ
Եւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
տեւ, Լիւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
ինքնառ անցուցաւ, և երեք շուրհա-
ղարի չափ տարազարու իսիսիսիսիսի
հարեւ չէր զԼիւսիսիսիսիսիսիսիսիսի
թեան թողուլ, և ներկայ խաւսի ժո-
ղովին ալ փոթեալման ջանքը ծանու-
լով արժան համարեց զայն իր պաշտօնին
մէջ հաստատել զհաւանութեան քուէ
Եւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
տեւ, Լիւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
ինքնառ անցուցաւ, և երեք շուրհա-
ղարի չափ տարազարու իսիսիսիսիսի
հարեւ չէր զԼիւսիսիսիսիսիսիսիսիսի
թեան թողուլ, և ներկայ խաւսի ժո-
ղովին ալ փոթեալման ջանքը ծանու-
լով արժան համարեց զայն իր պաշտօնին
մէջ հաստատել զհաւանութեան քուէ
Եւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
տեւ, Լիւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
ինքնառ անցուցաւ, և երեք շուրհա-
ղարի չափ տարազարու իսիսիսիսիսի
հարեւ չէր զԼիւսիսիսիսիսիսիսիսիսի
թեան թողուլ, և ներկայ խաւսի ժո-
ղովին ալ փոթեալման ջանքը ծանու-
լով արժան համարեց զայն իր պաշտօնին
մէջ հաստատել զհաւանութեան քուէ
Եւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
տեւ, Լիւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
ինքնառ անցուցաւ, և երեք շուրհա-
ղարի չափ տարազարու իսիսիսիսիսի
հարեւ չէր զԼիւսիսիսիսիսիսիսիսիսի
թեան թողուլ, և ներկայ խաւսի ժո-
ղովին ալ փոթեալման ջանքը ծանու-
լով արժան համարեց զայն իր պաշտօնին
մէջ հաստատել զհաւանութեան քուէ
Եւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
տեւ, Լիւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
ինքնառ անցուցաւ, և երեք շուրհա-
ղարի չափ տարազարու իսիսիսիսիսի
հարեւ չէր զԼիւսիսիսիսիսիսիսիսիսի
թեան թողուլ, և ներկայ խաւսի ժո-
ղովին ալ փոթեալման ջանքը ծանու-
լով արժան համարեց զայն իր պաշտօնին
մէջ հաստատել զհաւանութեան քուէ
Եւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
տեւ, Լիւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
ինքնառ անցուցաւ, և երեք շուրհա-
ղարի չափ տարազարու իսիսիսիսիսի
հարեւ չէր զԼիւսիսիսիսիսիսիսիսիսի
թեան թողուլ, և ներկայ խաւսի ժո-
ղովին ալ փոթեալման ջանքը ծանու-
լով արժան համարեց զայն իր պաշտօնին
մէջ հաստատել զհաւանութեան քուէ
Եւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
տեւ, Լիւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
ինքնառ անցուցաւ, և երեք շուրհա-
ղարի չափ տարազարու իսիսիսիսիսի
հարեւ չէր զԼիւսիսիսիսիսիսիսիսիսի
թեան թողուլ, և ներկայ խաւսի ժո-
ղովին ալ փոթեալման ջանքը ծանու-
լով արժան համարեց զայն իր պաշտօնին
մէջ հաստատել զհաւանութեան քուէ
Եւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
տեւ, Լիւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
ինքնառ անցուցաւ, և երեք շուրհա-
ղարի չափ տարազարու իսիսիսիսիսի
հարեւ չէր զԼիւսիսիսիսիսիսիսիսիսի
թեան թողուլ, և ներկայ խաւսի ժո-
ղովին ալ փոթեալման ջանքը ծանու-
լով արժան համարեց զայն իր պաշտօնին
մէջ հաստատել զհաւանութեան քուէ
Եւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
տեւ, Լիւսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսիսի
ինքնառ անցուցաւ, և երեք շուրհա-
ղարի չափ տարազարու

բնութիւնն ու մասնաւորութիւնն
այլ կրնէ ընտրուած պատմականաւ
անօրէնիւ կը յանձնէ։ Յիշեալ ան-
բնութիւնը միշտեւ հինգ օրնական
կրնայ առնուել։ զորս խնամակալ ընկե-
րութիւնները ժողովով կրնարեն և
Պատրիարքն ալ կը հաստատէ։

Իորհնդդ կամ հոգաբարձութիւնը
Տնտեսական, Աւստմական և
Երմանական խորհուրդները՝ ինչպէս վե-
րը տեսնուեցաւ՝ պաշտօնութեանց
փոխաւած են։ Անօրէնի խորհուր-
դին պաշտօնը տնտեսական գործոց տես-
չութեան հետ միացած է։ Գաւառա-
նական խորհուրդը խառն Յանձնաժո-
ղով փոխաւած է։ Այլ մնայ միայն կառ-
կաց հոգաբարձութիւնը՝ որ չորս անձէ
կը բաղկանայ, երկու եկեղեցական և
երկու աշխարհական, որք Արծնական
ու Քաղաքական ժողովներէն կընա-
րուին։

Թաղական խորհուրդը
Թաղական խորհուրդները հինգ
պաշտօնատար անդամէ և երեքէն մին-
չեւ եօթը խորհրդական անդամներ կը
բաղկանան։

Թաղական խորհրդի հինգ պաշ-
տօնատար անդամաց մէկը տնտեսապէս,
միւսներն ալ ուսումնասիրելու, տնտեսա-
պէս, դատաւարական և դատաւարական
պիտիւրքան։ Եւ չորս օրերը՝ տնտ-
եսական հաշուաւարական իրենց օր-
նականներ կրնան առնուել, և իւրաքան-
չիւրս իր պաշտօնը կը վարէ՝ զիմաւոր
գործոց մէջ խորհրդին կարծիքն ու հա-
ւանութիւնն ստանալով։

Ետնադասական և խորհրդական ան-
դամները թաղին բնակիչներէն կրնա-
րուին ընդհանուր քուէով։ Բաւար-
կուները՝ զոնէ տարին 20 զուրուշ ազ-
գային տուրք վճարողները պիտի ըլլան։
Իսկ ընտրեալներն ազգային երեսփոխան
ընտրուել կրաւոր ունենցող և 40 տա-
րին լրացուցած անձինք պիտի ըլլան։

Ետնադասական ընտրուելէ ետեւ,
ուսումնասիրութեան, տնտեսապէ-
տութեան, զանապետութեան և դա-
տաւարականութեան յարմար երկեր-
կու անձինք որոշելով, անոնց ցուցակը
Պատրիարքարան կը դրէ։ և Քաղա-
քական ժողովն ալ անոնց մէջէն չորսը
կընտրէ։

Խորհրդական անդամաց պաշտօնը
պիտի ըլլայ հարկ եղած ժամանակ միւս
հինգ պաշտօնատար անդամաց խորհրդ-
ականութիւնն ու օգնութիւնները, թա-
ղից ոչ ու պաշտօնատար անդամաց մէջ
մէջ մի ծագած ժամանակ պատճառը
քննել ու խաղաղեցնել, վեց ամիս
անգամ մը խորհուրդին հետ գումար-
ուելով անցնել ամսոց հաշիւները քնն-
ելու և վաւերացնել, և գալիք վեց
ամսուան պիւտքն խորհրդակցու-
թեամբ պատրաստել ու որոշել։

Պաշտօնատար անդամները երկու
տարուան համար կրնարուին։

Գաւառական վարչութիւն
Գաւառական ընդհանուր ժողով-
ները կը բաղկանան՝ գաւառին եկեղեց-
եաց քաղաքիչներէն, աւաղներէն, քան-
դակահարներէն և բոլոր թաղական խոր-
հրդաց խորհրդական անդամներէն։

Եւստիւրդ եղած տեղերը մէկ մէկ
խառն ժողով պիտի հաստատուի, որք
Պոլսոյ Արծնական և Քաղաքական ժո-
ղովից պաշտօնը պիտի կատարեն մի և
նոյն եղանակաւ։ Կրնալէս ալ գաւառ-
այ թաղական խորհուրդները։

Արաքսեանութիւն
Արաքսեանութեան սահմանադրութիւն-
ը չորս ասորի գործադրութեան տակ՝ եթէ
փոփոխութեան արժանի կէտեր նշար-
ուին, Բնականութիւն ժողովին ընտրուած
երեք անդամացէ և եօթն աշխարհա-
կանէ բաղկանայ։ Յանձնաժողովի մը
ձեռքը կը վերաբնութի, և Բնականութիւն

ժողովին հաստատուելով։ Բ. Գրան
վաւերացմանը կը ներկայացուի։

Լեւոնդանոյի հոգաբարձութիւնն
հետեւեալը պիտի լինի։

... խմբակիր Մասնաւոր պատուական
ընտրութիւն։

Մեծապատիւ Արաքսեան Մ.
Քերտիւն արքայ և իւր եղբայրը Մ.
Սարգիս արքայ քանիցս Ս. Փրկչի հե-
ւանդանոյի առաջնորդներն են ըրած
են։ Բայց իրեն ճշմարիտ բարեպաշտ
միշտ 'ի ծածուկ գործել ուզած են ի-
րենց բարեպաշտութիւնը, ինչպէս այս
օր ալ տան և ութ օմանցի լիւրա շե-
նորհեցին առժամանակեայ հոգաբար-
ձութեան 'ի ձեռն Մեծ Մանուկեան
Սենեքերիմ աղայի 'ի նայատ հիւան-
դանոցին, այնու պայմանաւ որ չհրա-
տարակուի։ ասիայի հոգաբարձութիւնն
'ի յորդոր ազգայնաց համարձակեցաւ
ընդդէմ կամաց յիշեալ առաքելի ան-
ձանց հրապարակել այս նուէրը ձեռ-
պատուական օրագրի միջոցաւ, յոսու-
րով որ կը ներքին 'ի շնորհս հոգաբար-
ձութեան արքի նպատակին։

Ի զիմաց առժամանակեայ հոգա-
բարձութեան Եղբ. Ս. Փրկչի
հիւանդանոցին

9 մարտ 1868 Անգամ հոգաբարձութեան
Գրասենեակ Հիւանդ. Ս. Աղաթոն
Մեծ Նոր խան թիւ 49

Եսկէց երկու ամիս առաջ Եղբ-
անդրիայէն նամակ մ'եկած էր մեզ 'ի
հրատարակութիւն, լայն ստուգու-
թեամբ չփոխադրելով ոչ միայն չէինք
հրատարակած, այլ և դրեք էինք Ե-
ղբանդրիայ գաւառաց արժանահաւատ
բարեկամներու որ թէ՛ նամակին պա-
րունակութիւնը և թէ՛ գրողին սով և
ինչպէս անձ ըլլալը ստուգելով իմաց
տան մեզ։

Ես շարժու Եղբանդրիայէն գի-
րեր առնիք որ մեր կասկածին իրաւացի
ըլլալը և այն մեզ զիւրաժ իմանկին
խաղաղ և ներգաւթ մտքի մը ծը-
նուէր ըլլալը կը հաստատեն։

Եհաւտիկ յիշեալ նամակը։

Եղբանդրիայ 18/6 յունի. 1868
... խմբակիր Մասնաւոր պատուա-
կան լրագրոյ։

Եղբայրացի լրագրոյ միջոցաւ Ե-
ղբանդրիայ մէջ ծագած կարուածական
խնդիրը այս օրերս վերջնական կերպիւ
լծնալուն համար բոլոր եղբայրարեակ
ազգայնիցս խորին շնորհակալութիւններ
կը յայտնեն ձեզ։

Եսոր եղբայրացի զոյք քաղ մը
ևս կը ներքին դէպի յաւաքայիմ
թիւն իրենց ուսին թողնելով Եղբոր-
եան եղբայր ծանր լուծը։ Ես լուրը
առաջին անգամ ձեզ հաղորդել կա-
րենայու։ համար ինքը ինքզինքս երջանիկ
կը համարիմ։

Եղբայր շարժի օրը Բնիւս. Ե-
սայի Պատրիարք Բարձր խորհիւն ներ-
կայանալով վերջին անգամ և գործին ե-
ղբութիւնը նորին բարձրութեան վե-
րահասու ընկելով, ճշմարտութիւնը ե-
րեան երաւ և հիւսիսեան եղբայր պէս
պէս անկրաւութիւնները նորին բարձ-
րութեան առաջին գիւղով անոնց ազ-
գային գործերէն բոլորովին ձեռքերէն
քաշելին խնդրեց, ու Բարձր խորհիւն
ոչ թէ միայն այս խնդիրը սիրով քն-
դուեց, այլ և նորին Աստուծոյ
Եղբայր փառալոյն հեռագրաւորով ի-
մացուց որ Եղբորեան եղբայր վրայէն
իւր փոխանորդութիւնը առնէ։

Եհաւտիկ վերջ կըլլայ այն աղա-
կարծան խորհութիւնները ու անկրա-
ւոր ընդհանրութիւնները անհակոխ կըլլան։
Երուսաղէմաց սեփական կառուածքն
բուն կառուածադիրքերը Բնիւս. Եսայի
Արաքսեան յանձնուելով, որ ան ալ
Գահիրէի մէջ գտնուած կառուածնե-
րուն անտեսութեան պաշտօնը Բիւր-
ճի Պոլսոյ Եղբանդրիայ յանձնեց ու Ե-
ղբանդրիայ մէջ գտնուած իրենց հա-
մար Եղբանդրիայ Զակար աղային, որոնց
ազգայնական զգացումները ու գոր-
ծերին պատուական լրագրոյց էջերուն
մէջ շատ անգամ տեսնուած է։ Եւ վե-
րոյիշեալ բարեպաշտ անձանց այս նուէր

նախն պաշտօնը բարձր խորհութեան
կործանէ վաւերացնել է։

Եւ նաեւ ազգային Բնականութիւն
գովքին պաշտօնը Եղբանդրիայ ազ-
գային գործոց գործակալատարութիւնը
մեծարգոյ Սարգիս Եղբանդրիայ և Եր-
այի վերադասութիւնն ալ Սարգի-
սօ՛՛՛ Եղբանդրիայ Եղբանդրիայ ար-
հապատկարարական առաջին թարգման
և քարտուղարն է։ Ես վերոյիշեալ ան-
ձանց ինչ ազգաւոր ազգայն տէր ըլլա-
նին շատ փորձելով յայտնի է ընդհա-
նուր եղբայրացիաց, և ասիկ ետքն ալ
անոնց ժրջան աշխատութեամբ ազգին
փայլելիք բարորութիւնները գրեթէ
յայտնի է։

Եսոր սրբաբնութիւնը երեքշաբ-
թի Գահիրէէն Եղբանդրիայ գալով Ե-
ղբանդրիայի փառաւոր կերպիւ
գալուածորդ իմանալով իրենց մեծար-
գոյ Եղբանդրիայ Զակար աղային տունը
հրաւիրուեցաւ ու երկրորդ օրն ալ մե-
ծարգոյ Գալուածորդ Գաւառականին
առնելը ծաշելէն յետոյ փառաւոր հան-
դիսի շաղկաւ ուղղութեամբ որ նո-
րին սրբաբնութեան համար քանի մ'օ-
րէ 'ի վեր պատրաստի էր կառավարու-
թեան կործանէ։

Չունենալով ալ վախճանորեանց
բունութեան ազգաւոր ալ յայտնի ըս-
տարարութեամբ հրատարակել ազգօ-
գուտ յօդուածներ և սեփականութիւն
հաղորդել ձեզ եթէ ուղեւոր բարե-
հաճիք։

Ի վաղուց կը բաղձայի ձեր պատ-
ւական լրագրոյ յաճախորդութեան
նրամանկցիլ, բայց հա գործակալ չու-
նենալուց Եղբանդրիայէն հարկաւոր
րեալ գուրկէ ելնք այս բարեմասնութեան
նէս։ ուստի ներկայիս կը խորհիմ որ
երեք օրերու Մասնաւոր խմբակիր
խաւերք, մին Սարգիս Եղբանդրիայ
Եղբանդրիայ արքայ արքային ինձ վճա-
րած է, միւսը Եղբանդրիայ ազգային
գալուածորդ անուանը, Զակարեանց ան-
ւան եկած Մասնաւոր ալ ասիկ ետքը
գալուած գալուածութեան համար, և միւ-
սին ալ խնդրէ ծառայութեան անուանը,
ու ասոնց ստակ ինչ միջոցաւ ձեր ձեռ-
քը հասցնելու է՝ եթէ երկուսը գրու-
թեամբ մը խնդրուեց ինչ անպիսի կը
պարտաւորեք զիս։ Եթէ հոս գործա-
կալ մը անենայիք՝ ապահով եմ որ շատ
բաժանորդներ պիտի գտնեիք։

Մնամ և այն։

Աղբանդր. Գ. Երուսաղէմ

Ես շնորհ ունակին նպատակն է
մեզ խորհել և աշխարհի առջև լրագ-
րոյս յարգը կորսել իրեն սուս և ան-
հիմն լուրեր հրատարակող, բայց կը
յուսանք որ այս վատ ներգութիւնը
նոյն անձն իր լուրած որդակութիւն մէջ
ինք օղիտի 'ի խոյ։

Եհաւտիկ այս անգամ եկած նա-
մակներէն մէկը՝ որ վերադարձին դէմ
բողք մ'է։

Եղբանդրիայ 22 փետր. 1868
Խմբակիր...

Չորս... առ Տ. Եղբանդրիայ ուղ-
ղած մէկ նամակէն կրնանալ որ իր մեր
ստորագրութեամբ յունի. 6/18 թը-
ւով նամակ մը գրված ըլլայ՝ բոլորովին
նոյն նամակը թէ ճշմարտութեան և
թէ իսկ մեր գաղափարին հախաւակ պա-
րունակութիւններով։

Աւտի որ ինչ պարտական է նոյն
նամակը չիցայ իմանալու, այս պատճա-
ռաւ երկարացաւ միայն կը խնդրեմ ձեր
մեծարգոյութեամբ ինչն որ եթէ կարելի է
տեսնելով իմ զիս բարեպաշտը նոյն նա-
մակին գրոյն՝ հետ։ Երբ նոյն գրվածքը
ձեռնադրէ որ իմ չէ, յայտնում բարե-
հաճեցէք ուղղութեամբ նոյն իսկ նամակն
առ Տ. Եղբանդրիայ և կամ աղա Օ-
սէնեանին 'ի պաշտօնականութիւն մարդ-
կութեան սեփական և պատուոյն։

Ա. Գ. Երուսաղէմ

ՄԵԾՈՒՆԱՅԻ ՀԱՎԱՍԻՍԻՒՆ ՀԱՄԱՌՈՏ՝
ԲԱՅՑ ԱՐԱՅԻՐ ԴԱՍ ՄԸ
(Հարուստագրութիւն տես Մասնա թիւ 838)

Մեծմուս ուրիշ մեծ սխալ մ'ալ
ըրած է։ Իր վերոյիշեալ հաստա-
ւան մէջ կը գտնուան Մասնա զէմ
թէ իր խօսքերը լաւ մը իմանալ և թա-
փանցել չէ կարողացել, բռնով սե-
պնուրէ։ այլ իրօք ինքը ամենեւին չէ։

Այս նամակին գիրը բոլորովին տա-
րբէ է առաջինն։

մանաւոր և կամ չուղեր իմանալ Մա-
սիսի գրածը։ և այս թերեւ, որովհե-
տե Մասնա լրագիրը հայերէն լեզուաւ
հրատարակուելուն Մեծմուս իւր նոր
ընթերցողաց աւելի ևս հաճողական
գտնուելու փափաքով իր հայրենի լե-
զուն անգամ մտնալու կեղծած է։

Եւ իրօք Մասնա լրագիրը պատրիար-
քութիւն կոչելով՝ ընտել եկեղեցական
իշխանութիւն մը չիմանար, և չստի-
այն պատրիարքութեան վրայ՝ որպէս կը
խօսուէր երբեմն եկեղեցական ժողովոց
և արդ իսկ քրիստոնեայ Երեւանեան
ազգաց մէջ։ այլ կը խօսի այն պատրի-
արքութեան կամ լաւ ևս բաթրիքոս
թեան վրայ՝ որ Բ. Գուռը սոփոր է
առաւ իւր հպատակ մահմետական չե-
ղոզ ազգերու բարձրագոյն պաշտօնէից
որոնք կը ներկայացնեն զազգը, և նոյն այս
բաթրիքութեան վրայ խօսելով կրտ-
թէ սին սոսկ աշխարհական պատիւ է
և իշխանութիւն, թէպէտ և այս ան-
ւամբ յարեւմուտ և յարեւել եկեղե-
ցական արժանաւորութիւններ գտնու-
ւին։ և ընտել պէտք չէ որ Մեծմուսն
աս բանի վրայ դարմանայ, այսինքն թէ
ի նպէս նոյն անուան երբեմն սոսկ աշխար-
հական և երբեմն սոսկ հոգեւոր իշխա-
նութիւն մը նշանակել կարելոյ՝ որով
հետեւ պէտք է որ Մեծմուսն զիմաց
թէ սոփորութիւնը ամենէն բարձր օրէն-
քն է ազգերու մէջ՝ երբ լեզունը և
յուրջմանց վրայ խօսուի, և թէ մի
և նոյն բառին շատ անգամ մի և նոյն
ազգի մէջ գտնական գաւառներու հա-
մեմատ բոլորովին տարբեր նշանակու-
թիւններ ունենալը նորաբար բան չէ
և նոյն ինքն պատրիարքութեան անուա-
նը գալով, ոչ ապաքէն այդ անուան
արեւմտեան լեզուներու մէջ նահապեա-
ններ անգամ կրնանակէ, որոնք ստու-
գիւ աշխարհիկ մարդիկ էին ամեն եկե-
ղեցական իրաւասութեան զուրկ, ոչ և
կրնային հիմնադիրներ նոյն լեզուներու
մէջ թէպէտ պարզ կրնաւոր ըլլան, թէ
և քահանայ անգամ ըլլան, նոյն պատ-
ւանուներ ունին։ Աւտի պէտք չէ որ
Մեծմուսն այդչափ փափակ խաճաճու-
նունայ իւր տեսնող թէ արեւելեան
մեր հատարակութիւններուն մէջ սո-
վորութիւն եղեր է այսու տխուրաւ
աշխարհական իշխանաւոր մ'ալ պատ-
ուելու։ Եւ ընտել իսկ անուանի և յայտ-
նի սուս է Մեծմուսի զոյքը թէ Բ.
Գուռը մինչև ցայսօր սխալած ըլլայ իր
կարողութեան վեր իրաւասութիւն մը
գործածելով, այսինքն է պատրիարք-
ներ հաստատելով, որոնք հոգեւոր իշ-
խանութիւն ըլլալուն՝ յիշաւ իր թա-
գաւորական իշխանութեանը անգամ
հպատակ չեն։ Եսայիսի նախադասու-
թիւն մը ոչ միայն անպատեհ և սուտ
այլ նաեւ նախատական է Բ. Գրան-
նախատական է նաեւ այն անձներուն ոչ
րոնք Բ. Գրանն պատրիարք հոգեւոր պաշ-
տոն մը ընդունած և սովին իսկ քրի-
ստոնեայ ազանց մէջ տիրապետած ըս-
լան։ Միթէ Բ. Գուռը քրիստոնէա-
կան կարգաց անձանութ ըլլալով և կամ
ուրիշ ո՛ր և ինչ պատճառանոք մեր
Մեծմուսի խմբակիր կանչելով ու
յենոյ զինքը վարդապետական կամ ե-
պիսկոպոսական իշխանութեամբ պատ-
ւասիրել, միթէ այսու նոյն խմբակիրը
վերոյիշեալ իշխանութիւններով կը ծո-
խանայ իր ազգին վրայ և կամ միթէ
կրնալը գրուիլ կամ մատանին ձեռքը
կը շրջադալի՝ Պոլսոյ փողոցները։ Բաւ-
ելցի որ երբեք Բ. Գուռը ուզած ըլ-
լայ մեր եկեղեցիներուն առանին հո-
գոցը և կառավարութեանը միջամտի։
Արեւմտաւարութեան վրայ խօսի
զիւր երբ բաթրիքութեան վրայ խօսի
ընչ այս անուամբ Բ. Գրանն շնորհ-
ուած աշխարհական արտօնութիւնը կի-
մանայ, և ոչ երբեք կը խօսի նոյն ան-
ւան տարածութեանը կամ գտնապէս

